

Zadeva C-133/24

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

16. februar 2024

Predložitveno sodišče:

Tribunal da Concorrência, Regulação e Supervisão (sodišče za konkurenco, regulacijo in nadzor, Portugalska)

Datum predložitvene odločbe:

18. december 2023

Tožče stranke:

CD Tondela — Futebol, SAD

Clube Desportivo Feirense — Futebol, SAD

Liga Portuguesa de Futebol Profissional (LPFP)

Académico de Viseu Futebol Clube, SAD

Os Belenenses — Sociedade Desportiva de Futebol, SAD

Moreirense Futebol Clube — Futebol, SAD

Marítimo da Madeira, Futebol, SAD

Vitória Sport Clube — Futebol, SAD

Futebol Clube do Porto, Futebol, SAD

Sporting Clube de Portugal — Futebol, SAD

Sport Lisboa e Benfica, Futebol, SAD

Associação Académica de Coimbra — Organismo Autónomo de Futebol, SDUQ, Lda

Tožena stranka:

Autoridade da Concorrência (organ za varstvo konkurence, Portugalska)

Predmet postopka v glavni stvari

Postopek v glavni stvari se nanaša na vprašanje, ali je mogoče sporazum, s katerim so se najpomembnejše družbe na področju športa iz portugalske prve in druge nogometne lige dogovorile, da ne bodo zaposlovale poklicnih nogometašev, ki so enostransko prekinili svojo pogodbo o zaposlitvi zaradi težav, nastalih zaradi pandemije covid-19, ali katere koli izredne odločitve, ki je izhajala iz te pandemije, zlasti o podaljšanju športne sezone, opredeliti kot sporazum med podjetji, ki omejuje konkurenco zaradi cilja.

Vprašanja za predhodno odločanje

„1. Ali je sporazum, ki so ga 7. aprila 2020 na daljavo prek platforme Zoom ali Microsoft Teams sklenile vse družbe na področju športa, ki s poklicnimi ekipami nastopajo v prvi nogometni ligi, in h kateremu je naslednji dan na enak način pristopila večina družb na področju športa, ki s poklicnimi ekipami nastopajo v drugi nogometni ligi, v državi članici – v obeh primerih v dogovoru z združenjem, katerega namen je zagotavljanje in urejanje dejavnosti na področju poklicnega nogometa v tej državi članici – ter v okviru katerega so se dogovorile, da ne bodo zaposlovale poklicnih nogometašev iz teh lig, ki so enostransko prekinili svojo pogodbo o zaposlitvi zaradi težav, nastalih zaradi pandemije covid-19, ali katere koli izredne odločitve, ki je izhajala iz te pandemije, zlasti o podaljšanju športne sezone, v okoliščinah, opisanih v tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe, pravilo, ki zadeva šport, v smislu sodbe Meca-Medina (C-519/04 P, Meca-Medina [in Majcen/Komisija, EU:C:2006:492])?

2. Ali je mogoče šteti, da je ureditev, ki izhaja iz sporazuma z značilnostmi, cilji in okoliščinami, opisanimi v tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki so ga 7. aprila 2020 na daljavo prek platforme Zoom ali Microsoft Teams sklenile vse družbe na področju športa, ki s poklicnimi ekipami nastopajo v prvi nogometni ligi, in h kateremu je naslednji dan na enak način pristopila večina družb na področju športa, ki s poklicnimi ekipami nastopajo v drugi nogometni ligi, v državi članici – v obeh primerih v dogovoru z združenjem, katerega namen je zagotavljanje in urejanje dejavnosti na področju poklicnega nogometa v tej državi članici –, ter v okviru katerega so se dogovorile, da ne bodo zaposlovale poklicnih nogometašev iz teh lig, ki so enostransko prekinili svojo pogodbo o zaposlitvi zaradi težav, nastalih zaradi pandemije covid-19, ali katere koli izredne odločitve, ki je izhajala iz te pandemije, zlasti o podaljšanju športne sezone, v smislu sodne prakse, ki izhaja iz sodb z dne 19. februarja 2002, Wouters in

drugi (C-309/99, EU:C:2002:98), točka 97, in z dne 18. julija 2006, Meca-Medina in Majcen/ Komisija (C-519/04 P, EU:C:2006:492), točka 42, sorazmerna in ustrežna ter s tem v skladu s členom 165 PDEU združljiva s členom 101(1) PDEU?

3. Ali člen 101(1) PDEU nasprotuje razlagi, v skladu s katero je sporazum z značilnostmi, cilji in okoliščinami, opisanimi v tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki so ga 7. aprila 2020 na daljavo prek platforme Zoom ali Microsoft Teams sklenile vse družbe na področju športa, ki s poklicnimi ekipami nastopajo v prvi nogometni ligi, in h kateremu je naslednji dan na enak način pristopila večina družb na področju športa, ki s poklicnimi ekipami nastopajo v drugi nogometni ligi, v državi članici – v obeh primerih v dogovoru z združenjem, katerega namen je zagotavljanje in urejanje dejavnosti na področju poklicnega nogometa v tej državi članici –, ter v okviru katerega so se dogovorile, da ne bodo zaposlovala poklicnih nogometašev iz teh lig, ki so enostransko prekinili svojo pogodbo o zaposlitvi zaradi težav, nastalih zaradi pandemije covid-19, ali katere koli izredne odločitve, ki je izhajala iz te pandemije, zlasti o podaljšanju športne sezone, mogoče opredeliti kot omejevanje konkurence zaradi cilja, ker pomeni zadostno stopnjo škodljivosti za konkurenco?“

Navedene določbe prava Unije in sodna praksa Sodišča

- PDEU: člena 101(1) in 165
- Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205): člen 3
- Sklepni predlogi generalnega pravobranilca A. Rantosa v zadevi European Superleague Company (C-333/21, EU:C:2023:153): točka 62
- Sodba z dne 25. marca 2021, Sun Pharmaceutical Industries in Ranbaxy (UK)/Komisija (C-586/16 P, neobjavljena, EU:C:2021:241): točka 86
- Sodba z dne 25. aprila 2013, Asociația Accept (C-81/12, EU:C:2013:275): točka 45
- Sodba z dne 16. marca 2010, Olympique Lyonnais (C-25/08, EU:C:2010:143): točka 40
- Sodba z dne 18. julija 2006, Meca-Medina in Majcen/Komisija (C-519/04 P, EU:C:2006:492)
- Sodba z dne 19. februarja 2002, Wouters in drugi (C-309/99, EU:C:2002:98): točka 97

- Sodba z dne 15. decembra 1995, Bosman (C-415/93, EU:C:1995:463): točki 106 in 110
- Sodba z dne 12. decembra 1974, Walrave in Koch (36/74, EU:C:1974:140): točka 8
- (Sodba z dne 17. oktobra 1972, Vereeniging van Cementhandelaren/Komisija (8/72, EU:C:1972:84))
- Sodba Splošnega sodišča z dne 16. decembra 2020, International Skating Union/Komisija (T-93/18, EU:T:2020:610): točka 109

Navedene določbe nacionalnega prava

A. Pravila o ravnanjih, ki omejujejo konkurenco

- 1 Lei n.º 19/2012, de 8 de maio, que aprova o novo regime jurídico da concorrência (zakon št. 19/2012 z dne 8. maja 2012 o odobritvi nove pravne ureditve na področju konkurence) (DR št. 89/2012, serija I, z dne 8. maja 2012): člen 9(1)(c)

B. Pravila, ki se uporabljajo za registracijo in nastopanje poklicnih nogometašev ter za delovna razmerja med klubi in igralci

- 2 Lei n.º 54/2017, de 14 de julho, que estabelece o regime jurídico do contrato de trabalho do praticante desportivo, do contrato de formação desportiva e do contrato de representação ou intermediação (zakon št. 54/2017 z dne 14. julija 2017 o pravni ureditvi pogodb o zaposlitvi za športnike, pogodb o športnem usposabljanju in pogodb o zastopanju ali posredovanju) (DR št. 135/2017, serija I, z dne 14. julija 2017): členi 3(1) in (2), 9, 23 ter 26(1) in (2)
- 3 Regulamento das Competições organizadas pela Liga Portugal adotado ao abrigo do n.º 1 do artigo 29.º do Regime Jurídico das Federações Desportivas, aprovado pelo Decreto-Lei n.º 248-B/2008 (pravilnik o tekmovanjih, ki jih organizira Liga Portugal, sprejet na podlagi člena 29(1) pravne ureditve za športne zveze, potrjene z uredbo-zakonom št. 248-B/2008): členi 74, 76(5) in 79(6) ter Priloga II, odstavki 2, 3 in 8
- 4 Contrato Coletivo de Trabalho celebrado entre a Liga Portuguesa de Futebol Profissional e o Sindicato de Jogadores Profissionais de Futebol (kolektivna pogodba, sklenjena med portugalsko poklicno nogometno ligo [(v nadaljevanju: LPFP)] in sindikatom poklicnih nogometašev [(v nadaljevanju: SJPF)]) (v nadaljevanju: CCT): členi 4, 7-A, 10, 31, 39 ter 46(1) in (3)

C. Izredni ukrepi, sprejeti zaradi pandemije

- 5 Decreto-Lei n.º 10-G/2020, de 26 de março (uredba-zakon št. 10-G/2020 z dne 26. marca 2020) (DR št. 61/2020, prvi dodatek, serija I, z dne 26. marca 2020) o izrednem in začasnem ukrepu za zaščito zaposlitve v okviru pandemije covid-19: člen 6
- 6 Decreto-Lei n.º 18-A/2020, de 23 de abril (Decreto-ley n.º 18-A/2020, de 23 de abril) (DR št. 80/2020, 1. dodatek, serija I, 23. april 2020) o izrednih in začnih ukrepih na področju športa v okviru pandemije covid-19
- 7 Resolução do Conselho de Ministros n.º 33-C/2020, de 30 de abril (sklep sveta ministrov št. 33-C/2020 z dne 30. aprila 2020) (DR št. 85/2020, 3. dodatek, serija I, z dne 30. aprila 2020) o strategiji za odpravo zaježitvenih ukrepov v okviru boja proti pandemiji covid-19

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

1. Okvir

- 8 LPFP je nepridobitno združenje zasebnega prava, katerega cilj je zagotavljati in urejati dejavnost poklicnega nogometa na Portugalskem in katerega redni člani so klubi ali družbe na področju športa. LPFP organizira tri poklicna tekmovanja moškega nogometa: Primeira Liga (prva liga), Segunda Liga (druga liga) in Taça da Liga (pokal).
- 9 V sezoni 2019/2020 je v prvi ligi sodelovalo osemnajst ekip, v drugi ligi pa trinajst.
- 10 V tej sezoni je Svetovna zdravstvena organizacija 30. januarja 2020 zaradi izbruha koronavirusa razglasila izredne razmere mednarodnega pomena na področju javnega zdravja, 11. marca 2020 pa je covid-19 razglasila za pandemijo.
- 11 Portugalska vlada je 12. marca 2020 napovedala več ukrepov za omejitev tveganja širjenja virusa. Zaradi poslabšanja epidemičnih razmer so bile razglašene izredne razmere, ki so bile zaporedoma podaljšane do 2. maja 2020.
- 12 Evropska mreža za konkurenco je v zvezi z uporabo pravil konkurence med zdravstveno krizo izdala skupno izjavo, v kateri je priznala morebitno potrebo po sodelovanju med podjetji.
- 13 Združenje LPFP se je 12. marca 2020 sprejelo in razglasilo prekinitev državnih prvenstev prve in druge lige za nedoločen čas, ko je bilo neodigranih še deset krogov.
- 14 Mednarodna nogometna zveza (v nadaljevanju: FIFA) je na evropski ravni ustanovila delovno skupino za obravnavo regulativnih vprašanj, ki jih je

povzročila pandemija, in vpliva pandemije na pravilnik o statusu in prestopih igralcev.¹ Tako je nastal dokument „*COVID-19: Football Regulatory Issues*“, ki je začel veljati 7. aprila 2020 in v katerem je FIFA izrazila glavne pomisleke v zvezi s tem.²

- 15 FIFA je maja 2020 objavila nove datume prestopnih rokov za sezono 2020/2021. V primeru Portugalske je prvo prestopno obdobje trajalo od 3. avgusta do 6. oktobra 2020, drugo obdobje pa se je začelo 4. januarja in končalo 1. februarja 2021.
- 16 Združenje LPFP in sindikat SJPF sta 21. marca 2020 ustanovila odbor za spremljanje pandemije covida-19 in začela pogajanja za zagotovitev trajnosti športne dejavnosti v športnem in finančnem smislu.
- 17 Stanje pogajanj med LPFP in SJPF je bilo 7. aprila 2020 prikazano v sporočilu LPFP, v katerem je bilo zlasti navedeno, da naj bi izpad prihodkov po ocenah znašal 60 % v primerjavi s prihodki sezone 2018/19 in da je združenje LPFP predstavilo predloge, ki naj bi se takoj odrazili v CCT. Med temi predlogi je sindikat SJFP sprejel zlasti (a) podaljšanje pogodb o zaposlitvi do konca sezone ob upoštevanju njihovega trajanja do zadnje uradne tekme v sezoni 2019/2020; (b) podaljšanje pogodb o posoji igralcev do konca sezone ob upoštevanju njenega trajanja do zadnje uradne tekme v sezoni 2019/2020; in (c) dogovor, da nobeden od teh ukrepov ni upravičen razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi športnika. Sindikat SJPF je izrazil nestrinjanje glede finančnih vprašanj, zlasti v zvezi s sporazumi o znižanju plač igralcev.
- 18 Ker v tem delu ni bilo mogoče doseči dogovora s sindikatom SJFP, so imeli klubi možnost uporabiti posebne ukrepe, ki jih je predlagala vlada, zlasti čakanje na delo ali podobne ukrepe, pri čemer so se lahko svobodno pogajali s svojimi igralci.
- 19 Združenje LPFP in družbe na področju športa so bili 7. aprila 2020 seznanjeni z rešitvami, predlaganimi na mednarodni ravni, v zvezi s podaljšanjem trajanja pogodb z igralci za sezono 2019/2020 in datumi registracijskih obdobj.
- 20 Na nacionalni ravni pa ni bilo gotovo, ali se bo športna sezona nadaljevala in, če se bo, ali se bo podaljšala po 30. juniju 2020, niti kakšne bodo konkretne posledice morebitnega podaljšanja športne sezone za veljavne pogodbe o zaposlitvi, zlasti tiste, ki bi se iztekle 30. junija 2020, niti kaj se bo zgodilo z datumi obdobj registracije igralcev za sezono 2020/2021.

¹ Navedeni pravilnik določa splošna in zavezujoča pravila o statusu igralcev, upravičenosti igralcev do sodelovanja v organiziranem nogometu in njihovih prestopih med klubi, ki pripadajo različnim združenjem.

² Predložitveno sodišče se sklicuje zlasti na informacije, navedene na straneh od 3 do 7 in 9 tega dokumenta.

- 21 Glede na to, da združenje LPFP in sindikat SJFP nista mogla doseči soglasja o finančnih vprašanjih v okviru pogodb o zaposlitvi športnikov, so družbe na področju športa od 7. aprila 2020 dalje vzpostavile ali okrepile neposredne stike z igralci, da bi rešile ta vprašanja. Večina družb na področju športa in njihovih igralcev je sklenila sporazume o znižanju plač, ki so predvidevali vračilo ustreznih zneskov znižanja, takoj ko bodo izpolnjeni določeni pogoji, zlasti nadaljevanje tekmovanj.
- 22 V sklepu sveta ministrov št. 33-C/2020 pa je bilo določeno, da se od 30. oziroma 31. maja 2020 tekmovanja prve lige in portugalskega pokala nadaljujejo brez gledalcev na stadionih.
- 23 Združenje LPFP, sindikat SJPF in Associação Nacional de Treinadores de Futebol (nacionalno združenje nogometnih trenerjev) so 4. maja 2020 sklenili memorandum o soglasju glede trajanja pogodb in športnih stikov.
- 24 V tem memorandumu je bilo določeno naslednje: (i) konec športne sezone 2019/2020 bo dan po dnevni, ko bo odigrana zadnja uradna tekma v tekmovanjih te sezone; (ii) za pogodbe o zaposlitvi športnikov ali pogodbe o športnem usposabljanju, sklenjene med prvoligaškimi klubi ter trenerji in igralci, ki bi se iztekle v tekoči športni sezoni, se šteje, da se samodejno podaljšajo do konca te sezone, ter (iii) enako velja za pogodbe o začasni posoji in njihova športna razmerja. Pogoji tega memoranduma so bili vključeni v prehodno določbo CCT, to je v člen 7-A, naslovljen „Učinki sprememb tekmovalnega koledarja, uvedenih zaradi pandemije covida-19, na delovno razmerje športnikov“.
- 25 [Federação Portuguesa de Futebol] (portugalska nogometna zveza, v nadaljevanju: FPF) je 18. junija 2020 spremenila uradno sporočilo št. 1 za sezono 2019/2020 in določila, da se športna sezona 2019/2020 začne 1. julija 2019 in konča 2. avgusta 2020.
- 26 Združenje LPFP predloga FIFA o prožnosti obdobja registracije igralcev (ki je začel veljati šele 25. junija 2020), s katerim bi se igralcem v okoliščinah pandemije zagotovile dodatne možnosti zaposlitve, ni vključilo v nacionalna pravila.

2. Vpliv pandemije na poklicni nogomet

- 27 Družbe na področju športa so 7. aprila 2020 neposredno začasno izgubo prihodkov ocenile na 310 milijonov EUR, kar je pomenilo 60-odstotno zmanjšanje v primerjavi s prihodki iz poslovanja v sezoni 2018/2019.
- 28 Na prestopnem trgu v petih glavnih evropskih ligah (angleški, španski, francoski, italijanski in nemški) je bilo v obdobju pandemije 2020 zabeleženo 28-odstotno zmanjšanje vrednosti ekip. V času dejanskega stanja so domače in tuje družbe na področju športa pokazale majhno pripravljenost za zaposlovanje novih igralcev, kar je povzročilo zmanjšanje zaposlovanja.

- 29 Združenje LPFP je predvidelo dva scenarija za posledice pandemije: po prvem scenariju preostalih desetih krogov tekmovanj ne bi bilo mogoče izpeljati, po drugem scenariju pa bi preostalih deset krogov tekem odigrali brez gledalcev.
- 30 Štelo se je, da bi se lahko skupni prihodki družb na področju športa v sezoni 2019/2020 zmanjšali za 37 % v primerjavi s sezono 2018/2019 (prvi scenarij) oziroma za 15 % v primerjavi s sezono 2018/2019 (drugi scenarij). Predvidene so bile nepovratne izgube prihodkov iz naslova televizijskih pravic in znatne izgube v zvezi s prihodki iz naslova sponzorstev, članarin in vstopnic, trženja blaga s klubskimi oznakami in športnih stav. Kar zadeva zneske, povezane s prestopi igralcev, je bilo po prvem scenariju mogoče pričakovati 65-odstotno zmanjšanje, po drugem pa 28-odstotno izgubo.
- 31 Aprila, maja in junija 2020 je nedoločeno število družb na področju športa znižalo plače za približno 40 % ali 50 % in uporabilo postopke čakanja na delo.
- 32 Izguba igralca zaradi enostranske odpovedi njegove pogodbe o zaposlitvi zaradi težav, ki so nastale zaradi pandemije covid-19, je takoj povzročila težave pri iskanju enakovredne zamenjave in finančnih sredstev za njegovo zaposlitev, imela znaten finančni vpliv na sestavo ekipe in pomenila izgubo finančnih prihodkov, ki bi izhajali iz morebitnega prestopa odhajajočega igralca.

3. Sporazum z dne 7. aprila 2020

- 33 Družbe na področju športa iz prve lige in združenje LPFP so 7. aprila 2020 organizirali vnaprej dogovorjen sestanek na daljavo, na katerem so razpravljali o vplivu pandemije na poklicni nogomet. Družbe na področju športa so bile zastopane na najvišji ravni; seznam udeležencev sestanka je sestavilo in ga hrani združenje LPFP.
- 34 Udeleženci so razpravljali o učinkih pandemije na pogodbe o zaposlitvi športnikov, ki naj bi se iztekle oziroma začele veljati na datume, prvotno določene za konec športne sezone 2019/20 oziroma začetek športne sezone 2020/21, ob upoštevanju prekinitve tekmovanj.
- 35 Na dan 7. aprila 2020 je veljalo 514 pogodb o zaposlitvi s predvidenim datumom prenehanja 30. junija 2020 od skupno 1453 registriranih pogodb o zaposlitvi.
- 36 Vsi prisotni so sklenili, da nobena družba na področju športa, ki bo v sezoni 2019/2020 sodelovala v prvi ligi, ne bo zaposlila igralca, ki bi enostransko prekinil pogodbo o zaposlitvi zaradi težav, nastalih zaradi pandemije covid-19, ali izredne odločitve, ki je izhajala iz te pandemije, zlasti o podaljšanju športne sezone.
- 37 Dne 8. aprila 2020 je bil organiziran nov sestanek s predsednikom združenja LPFP, na katerem so nekatere družbe na področju športa, ki so v sezoni 2019/2020 sodelovale v drugi ligi, prav tako zastopane na najvišji ravni, izrazile

enake pomisleke, kot so jih prejšnji dan izrazili prvoligaški klubi, in se pridružile sklepom sestanka z dne 7. aprila 2020.

38 Cilj sporazuma je bil:

- (a) zaščititi položaj igralcev, katerih pogodba o zaposlitvi ali posoji se izteče v tekoči športni sezoni, in jim naložiti obveznost, da ostanejo vezani s svojo pogodbo do konca podaljšanja sezone, pri čemer se upošteva možnost podaljšanja športne sezone;
- (b) zaščititi potrebo po sklenitvi dogovorov z igralci o zmanjšanju ali odlogu plačila plač, tako da se igralcem naloži obveznost sprejeti tako zavezo, da bi v družbah na področju športa, ki bi bile ali bi postale finančno manj sposobne, preprečili nezmožnost izplačati plače igralcem, njihovo neudeležbo na tekmah v primeru nadaljevanja tekmovanj ter to, da bi bodisi igralci odpovedali pogodbe na podlagi upravičenega razloga neplačila bodisi bi morale družbe na področju športa na splošno enostransko uporabiti izredne ukrepe, kot je čakanje na delo, zlasti v obliki začasne prekinitve pogodb o zaposlitvi, saj bi se v vseh teh hipotetičnih primerih znižala kakovost konkurence in bi na koncu gospodarsko škodo utrpel celotni sektor;
- (c) preprečiti igralcem, da bi se sklicevali na upravičene razloge za odpoved pogodbe z zatrjevanjem, da niso sposobni za delo zaradi covid-19, ter jim naložiti, da jih še naprej zavezujejo njihove pogodbe.

39 Združenje LPFP je bilo zainteresirano za sporazum ne le zato, ker je subjekt, ki upravlja nogometna tekmovanja na Portugalskem, in ker je odgovorno za zagotavljanje načel ohranjanja stabilnosti in celovitosti tekmovanj ter dobre gospodarske in finančne vzdržnosti in uspešnosti pridruženih družb na področju športa, temveč tudi zato, ker njegovi prihodki izhajajo iz plačil družb na področju športa in sponzorjev.

40 Udeleženci sestanka so se sicer zavedali, da sporazum omejuje konkurenco, vendar je bil njegov namen ohraniti stabilnost ekip, celovitost in kakovost tekmovanj ter solventnost sektorja, ne le kratkoročno, temveč tudi srednje- in dolgoročno, ter zagotoviti normalno športno tekmovanje med klubi.

41 Kar je bilo dogovorjeno med družbami na področju športa iz prve in druge lige ob sodelovanju združenja LPFP, ni bilo predmet kolektivnih pogajanj med njimi in sindikatom SJFP, zlasti v okviru sprememb, ki jih je bilo treba vključiti v CCT zaradi pandemije covid-19.

42 Sporazum se je začel izvajati 7. aprila 2020. Zaradi začasne odredbe, ki jo je sprejel organ za varstvo konkurence in ki je določala zlasti prekinitve zadevne prakse za obdobje 90 dni, se je sporazum dokončno prenehal uporabljati 2. junija 2020.

a) Zadevni igralci in položaj tožečih strank na zadevnem trgu

- 43 Sporazum se je nanašal na poklicne igralce moškega nogometa, ki so imeli na Portugalskem veljavno pogodbo o zaposlitvi športnika z družbo na področju športa iz prve ali druge lige, ki bi lahko na lastno pobudo odpovedali pogodbo s sklicevanjem na težave, povezane s pandemijo covid-19, in bi zato med 7. aprilom in 2. junijem 2020 lahko ostali brez veljavne pogodbe.
- 44 Družbe na področju športa, ki so se udeležile sestankov z dne 7. in 8. aprila 2020, so vsi klubi prve lige in skoraj vsi klubi druge lige v sezoni 2019/2020.
- 45 Igralce, ki že imajo veljavno pogodbo, zaposlujejo predvsem najpomembnejši klubi iz prve lige. Zaposlovanje igralcev brez veljavne pogodbe je privlačnejše za manjše klube, saj ne vključuje plačila odškodnine prejšnjemu klubu.
- 46 Približno 90 % prestopov igralcev prve in druge lige se zgodi v poletnem prestopnem roku. Tako je bilo v letih 2019 in 2020, čeprav je v zadnjem navedenem letu zaradi podaljšanja športne sezone zaradi pandemije poletni prestopni rok vključeval tudi vsaj mesec oktober.

b) Škoda, ki jo je sporazum povzročil poklicnim nogometašem

- 47 Zaradi sporazuma je lahko igralec, ki mu je pogodba potekla med 7. aprilom in 2. junijem 2020, našel zaposlitev le v klubu zunaj portugalskega ozemlja ali klubu, ki sodeluje v tekmovanju na nižji ravni od obeh glavnih poklicnih nogometnih lig na Portugalskem.
- 48 Zadevni sporazum je imel za posledico takojšnje zmanjšanje števila razpoložljivih možnosti glede klubov delodajalcev za zadevne igralce, hkrati pa bi se lahko povečala negotovost glede možnosti, da igralci najdejo klub, ki bi kot delodajalec ustrezal njihovim pričakovanjem, če so ta bila povezana z domačim trgom prve ali druge lige.
- 49 Zaradi navedenega sporazuma bi se lahko tudi: (i) povečal napor, povezan z iskanjem kluba; (ii) zmanjšalo plačilo, ki ga ponudi klub, s katerim igralec sklene pogodbo, zaradi zmanjšanja kroga zainteresiranih klubov; (iii) zmanjšala pričakovanja igralca glede pogojev za napredovanje ali prepoznavnost; (iv) v primeru, da je igralec nameraval ostati na nacionalnem ozemlju, bi se lahko zmanjšala njegova blaginja, saj bi to lahko privedlo do prisilne selitve v drugo državo, in (v) povečala bi se lahko pogajalska moč nacionalnih družb na področju športa, zlasti ker bi bil igralec prisiljen sprejeti slabše plačilo in druge slabše pogoje, kot bi jih sprejel, če tega sporazuma ne bi bilo.
- 50 Poleg tega bi sporazum lahko pomenil tudi potovanja igralcev v tujino, čeprav nobenega od zadevnih igralcev ni zaposlil tuj klub.

c) Prednosti sporazuma

- 51 Zadevni sporazum je v večini primerov omogočil ohranitev ekip in spodbudil nadaljevanje tekmovanj, kar je omogočilo, da ni bil ogrožen končni rezultat tekmovanj in ni bila zmanjšana kakovost spektakla.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 52 Tožeče stranke izpodbijajo, da obravnavana zadeva spada na področje uporabe člena 9 pravne ureditve o konkurenci in člena 101 PDEU, saj menijo, da je organ za varstvo konkurence napačno presodil, da je sporazum, sklenjen 7. in 8. aprila 2020, „sporazum“ za namene konkurence, in napačno opredelil položaj kot omejevanje konkurence zaradi cilja, ne da bi dokazal zadostno stopnjo škodljivosti zadevnega ravnanja, zlasti ker ni bilo dovolj ustaljenih izkušenj, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati v zvezi s tem.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 53 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali je zgoraj opisani sporazum v nasprotju s členom 101 PDEU ob upoštevanju določb člena 165 PDEU, in prosi tudi za pojasnilo, ali ga je mogoče opredeliti kot omejevanje konkurence zaradi cilja.
- 54 Ker se člen 101 PDEU uporablja za ravnanja, „ki bi lahko prizadel[a] trgovino med državami članicami“, in ker se je štelo, da je merilo vpliva na trgovino med državami članicami izpolnjeno, mora predložitveno sodišče zaradi neposrednega učinka člena 101 PDEU in člena 3 Uredbe (ES) št. 1/2003 uporabiti evropsko konkurenčno pravo v povezavi z nacionalnim pravom.
- 55 Po drugi strani pa v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča šport, če je gospodarska dejavnost, kljub svoji posebni naravi spada na področje gospodarskega prava Unije, kar pomeni, da analiza ne more biti zgolj abstraktna, temveč mora upoštevati pravni in dejanski okvir zadevnega ravnanja.
- 56 Iz točke 40 sodbe Sodišča z dne 16. marca 2010, Olympique Lyonnais, C-325/08, je mogoče sklepati tudi, da so posebne značilnosti športa ter njegove socialne in izobraževalne funkcije, na katere se sklicuje člen 165 PDEU, upoštevne za morebitno objektivno utemeljitev omejevanja konkurence.
- 57 Sporazum med tožečimi strankami je vključeval vse družbe na področju športa iz prve lige in večino družb na področju športa iz druge lige, tako da upoštevni trg zajema celotno ozemlje države članice v smislu sodbe Vereeniging van Cementhandelaren/Komisija, zaradi česar se člen 101 PDEU uporablja abstraktno. Poleg tega je treba opozoriti, da je trg zaposlovanja poklicnih nogometašev izrazito mednaroden.

- 58 Dogovori med delodajalci, da ne bodo zaposlovali delavcev iz drugih podjetij, tako imenovani „sporazumi o neprevzemanju delavcev“, so horizontalni sporazumi med podjetji, s katerimi se ta medsebojno zavežejo, da ne bodo dajala spontanah ponudb in da ne bodo zaposlovala delavcev drugo drugega.
- 59 Ta vrsta sporazuma se lahko pojavi v katerem koli sektorju gospodarske dejavnosti in je načeloma zajeta v konkurenčnem pravu, kolikor omejuje individualno svobodo podjetij glede tega, kako opredelijo svoje strateške poslovne pogoje, vključno z zaposlovanjem kadrov.
- 60 Abstraktno gledano imajo sporazumi o neprevzemanju delavcev posledice na trgu dela, saj pomenijo zmanjšanje pogajalske moči delavcev, ker zmanjšajo ali odpravijo zunanje dejavnike, ki bi lahko posegali v to razmerje.
- 61 To lahko privede do znižanja plač, izgube zaposlitvene mobilnosti in omejitve možnosti za pridobitev ugodnejših pogojev za delavca ter na splošno izkrivlja, omejuje ali ovira svobodno konkurenco na trgu dela.
- 62 Predložitveno sodišče navaja, da mu ni znano, da bi Evropska komisija sprejela sklepe o sporazumih o neprevzemanju delavcev za namene uporabe člena 101 PDEU.
- 63 Čeprav je Komisija objavila sporočilo, naslovljeno „Smernice o uporabi člena 101 Pogodbe o delovanju Evropske unije za sporazume o horizontalnem sodelovanju“, in v točki 316 teh smernic obravnava vprašanje kartelnih sporazumov kupcev z vidika omejevanja konkurence zaradi cilja, pa se ne sklicuje na prakse neprevzemanja delavcev.
- 64 Iz tega sledi, da v zvezi s sporazumi o neprevzemanju delavcev ni ustaljenih izkušenj, kar pa ne preprečuje opredelitve tovrstnega sporazuma kot omejevanja konkurence zaradi cilja.
- 65 Vendar ima obravnavana zadeva posebne značilnosti, ki jo oddaljujejo od klasičnega položaja, v katerem se dve konkurenčni podjetji v povsem običajnem času med seboj dogovorita, da ne bosta zaposlovali delavcev drugo drugega.

Predmet sklepa

- 66 Organ za varstvo konkurence ni dvomil, da gre za kršitev zaradi cilja.
- 67 Razlika med kršitvijo/omejevanjem konkurence zaradi cilja ali zaradi učinka je v bistvu v sami naravi in namenu ravnanja, tako da če je dokazan protikonkurenčni namen, ni treba preverjati njegovih učinkov na konkurenco.
- 68 Po mnenju predložitvenega sodišča bi bilo mogoče ob površni analizi zadevnega sporazuma zlahka sklepati, da gre za omejevanje konkurence zaradi cilja, saj se konkurenca s sporazumi o neprevzemanju delavcev načeloma odpravlja podobno kot s sporazumi o določanju cen proizvodov ali s sporazumi o razdelitvi kupcev.

- 69 Vendar je treba pojem omejitve „zaradi cilja ali namena“ razlagati ozko in ga je mogoče uporabiti le za ravnanja, za katera se po podrobni individualni preučitvi izkaže, da pomenijo zadostno stopnjo škode za konkurenco.
- 70 Za namene te analize je treba pretehtati vsebino sporazuma, cilje, ki se želijo z njim doseči, ter gospodarski in pravni okvir, v katerega je umeščen, ob upoštevanju narave zadevnega blaga oziroma storitve ter dejanskih pogojev delovanja in strukture zadevnega trga ali trgov. Po drugi strani pa se lahko upošteva namen podpisnikov sporazuma, tudi če to ni nujen element za ugotovitev njegovega protikonkurenčnega cilja.
- 71 Predložitveno sodišče je štelo za dokazano, da so klubi in združenje LPFP s sporazumom želeli (i) zaščititi pogodbe, ki bi se iztekale ob koncu sezone 2019/2020, ki je bila v teku, to je 30. junija 2020; (ii) preprečiti igralcem, da bi se sklicevali na upravičen razlog za odpoved pogodbe, tako da bi z namenom prekinitve pogodbe trdili, da zaradi covida-19 niso sposobni za delo, ter (iii) izpolniti potrebo po sklenitvi sporazumov z igralci o zmanjšanju ali odlogu plačila plač.
- i) Pogodbe, ki bi se iztekale ob koncu tekoče sezone 2019/2020, to je 30. junija 2020*
- 72 Pogodbe o zaposlitvi in pogodbe o prestopih v nogometu so običajno povezane z registracijskimi obdobji, s športnega vidika pa začetek prvega registracijskega obdobja običajno sovпада s prvim dnevom nove sezone. Večina lig, ki jih je covid-19 najbolj prizadel, se je odločila, da se sezona začne 1. julija in konča 30. junija, kar se je zgodilo tudi na Portugalskem.
- 73 Ker pogodba o zaposlitvi športnika ne more trajati manj kot eno športno sezono ali več kot pet sezon, se takšne pogodbe običajno iztečejo ob koncu športne sezone.
- 74 Z uredbo-zakonom št. 18-A/2020 z dne 23. aprila 2020 so bile zakonsko dovoljene spremembe predpisov športnih zvez zaradi odzivanja na pandemične razmere. Šele od takrat je bila dovoljena sprememba datumov tekoče športne sezone, kar je omogočilo nadaljevanje tekmovanj od 30./31. maja 2020, 4. maja 2020 pa je bil podpisan memorandum o soglasju glede trajanja pogodb in športnih razmerij. Na podlagi navedenega memoranduma je bila 8. junija 2020 spremenjena CCT med združenjem LPFP in sindikatom SJPF.
- 75 Ob tem predložitveno sodišče poudarja, da je na dan sklenitve sporazuma obstajala negotovost glede tega, kaj se bo zgodilo s pogodbami nogometašev v primeru podaljšanja športne sezone, in glede datumov registracijskih obdobji igralcev za sezono 2020/2021.

- 76 Pogodba za določen čas deluje kot stabilizacijski instrument delovnega razmerja v športu in je tehnika omejevanja konkurence na trgu dela, ki jo narekuje potreba po zaščiti samega športnega tekmovanja.
- 77 Za razliko od običajne pogodbe o zaposlitvi športni delavec ne more enostransko prekiniti pogodbe o zaposlitvi pred njenim iztekom, razen če za to obstaja upravičen razlog ali če je določena njegova pravica do enostranske prekinitve veljavne pogodbe brez upravičenega razloga proti plačilu odškodnine. Kot rečeno, je v pogodbi o zaposlitvi športnika njegova svoboda odstopa od pogodbe močno omejena, saj je določeno trajanje teh pogodb opredeljeno kot „stabilizacijsko trajanje“.
- 78 Da bi zagotovili stabilnost ekip in zaščitili tekmovanja, zlasti s spoštovanjem načela stabilnosti tekmovanja in načela športnih dosežkov, je obdobje veljavnosti pogodb o zaposlitvi športnikov vezano na trajanje določene športne sezone.
- 79 Vendar so posledice podaljšanja športne sezone na pogodbe o zaposlitvi športnikov, ki bi se iztekle 30. junija 2020, nazadnje postale predmet kolektivne pogodbe.
- 80 Tako predložitveno sodišče v zvezi s ciljem sporazuma, da se igralci, katerih pogodbe bi se iztekle 30. junija 2020, obdržijo do konca podaljšanja tekoče športne sezone, meni, da kljub dejstvu, da je sprejeto pravilo abstraktno mogoče izenačiti s pogojem o prepovedi konkurence, to pravilo prispeva k varstvu tega, kar je zaščiteno že s športnimi pravili, ki so zasnovana izključno za običajne okoliščine, in sicer k stabilnosti ekip za spodbujanje športa.
- 81 Zato predložitveno sodišče meni, da je v izjemnih okoliščinah pravilo, dogovorjeno 7. aprila 2020 v zvezi s pogodbami, ki bi se iztekle 30. junija, lahko v skladu z legitimnimi cilji, varovanimi s členom 165 PDEU, ki so neločljivo povezani z nacionalnimi in regulativnimi pravili za varstvo načel stabilnosti tekmovanj, in zato dvomi o dovolj škodljivi naravi tega pravila, ki se s sodno prakso zahteva kot merilo za ugotovitev obstoja omejevanja konkurence zaradi cilja.
- ii) Položaj igralcev, ki bi se želeli sklicevati na upravičen razlog za odpoved z zatrjevanjem nesposobnosti za delo zaradi covida-19*
- 82 Drug položaj, zaščiteno s sporazumom, je bil v zvezi z zagotavljanjem, da se igralci ne bi mogli sklicevati na upravičen razlog za odpoved, tako da bi z namenom prekinitve pogodbe zatrjevali, da zaradi covida-19 niso sposobni za delo, pri čemer so jih na podlagi sporazuma še naprej zavezovale njihove pogodbe.
- 83 Ena od oblik odpovedi pogodbe o zaposlitvi športnika je odpoved iz upravičenega razloga na pobudo igralca. Ravnanje delodajalca, ki pomeni upravičen razlog, na podlagi katerega je mogoče zahtevati odškodnino, je zlasti krivdno opustitev pravočasnega izplačila plače ali uporaba sankcij, ki pomenijo zlorabo.

- 84 Vendar je treba ta pravila obravnavati ob upoštevanju dejstva, da je upravičen razlog za odpoved le huda in krivdna kršitev pogodbe, ki praktično onemogoča nadaljevanje delovnega razmerja v športu. Pojem upravičenega razloga za prekinitev pogodbe na pobudo športnika je torej ožji in strožji od pojma upravičenega razloga za prekinitev pogodbe s strani običajnega delavca.
- 85 Razen v primerih, ko se stranki dogovorita o „pogoju o odpovedi“, lahko igralec pogodbo o zaposlitvi športnika odpove le iz upravičenega razloga, tako da je njegova svoboda odstopa od pogodbe močno omejena, saj je, kot poudarja predložitveno sodišče, določeno trajanje pogodbe stabilizacijski element.
- 86 Predložitveno sodišče meni, da tudi če bi bilo mogoče ugibati o vzrokih, ki bi lahko spadali pod pojem upravičenega razloga, ki izhaja iz nesposobnosti za delo zaradi covida-19, bi bili ti razlogi zelo omejeni, saj bi morali praktično onemogočiti nadaljevanje delovnega razmerja v športu.
- 87 Glede na to, da je bil časovni okvir povsem izjemen in negotov, s čimer so bili položaji, ki pomenijo dejanski „upravičen razlog“ za odpoved, še dodatno omejeni, predložitveno sodišče dvomi, da bi bilo mogoče sporazum opredeliti kot omejitev zaradi cilja.

iii) Zmanjšanje ali odlog plačila plač

- 88 Sporazum se je nanašal tudi na potrebo po dogovoru z igralci o zmanjšanju ali odlogu plačila plač in v skladu z njim so igralci morali sprejeti take zaveze, da bi se preprečila plačilna nesposobnost družb na področju športa.
- 89 Predložitveno sodišče meni, da si cilji sporazuma nasprotujejo. Po eni strani je bil njegov cilj ohraniti stabilnost ekip, celovitost in kakovost tekmovanj ter solidnost sektorja, ne le kratkoročno, temveč tudi srednje- in dolgoročno, ter zagotoviti normalno športno tekmovanje med klubi in ravnovesje med njimi z ohranitvijo določene stopnje enakosti. Po drugi strani je bil njegov namen tudi ohraniti plačilno sposobnost sektorja z gospodarskega vidika.
- 90 Po mnenju predložitvenega sodišča se cilji, ki se jim sledi s športnega vidika, zdijo legitimni, saj spadajo med splošne cilje, priznane s členom 165 PDEU. Poleg tega sledenje cilju varstva gospodarskih interesov samo po sebi ni protikonkurenčno, saj je lastno vsakemu podjetju, tudi športnemu društvu, kadar opravlja gospodarsko dejavnost.
- 91 Zato je treba opraviti analizo, ki bo omogočila vključitev posebnosti športa v analizo konkurenčnega položaja, da bi se poiskalo ravnovesje med komercialnimi in športnimi vidiki poklicnega nogometa.
- 92 Zato je treba glede na sodno prakso Sodišča preučiti sorazmernost sprejetega ukrepa, tako da se ugotovi, ali sporazum kljub sledenju legitimnim ciljem presega to, kar je nujno za njihovo dosego.

- 93 V skladu s sodbo Meca-Medina obstajajo omejitve, ki so legitimne, ker so neločljivo povezane z organizacijo in pravilnim potekom športnih tekmovanj, njihov namen pa je prav zagotavljati pošteno tekmovalnost med športniki. [V tem smislu] je navedeno, da je „sistem[...] finančne solidarnosti, ki omogoča prerazporeditev in ponovno vlaganje prihodkov, ustvarjenih z elitnimi dogodki in dejavnostmi, na nižje ravni športa“, legitimen.
- 94 [Sodišče] je priznalo, da je treba v nekaterih primerih uravnotežiti „nekomercialne“ cilje klavzule, ki omejuje konkurenco, in da je mogoče ugotoviti, da morajo ti cilji prevladati nad klavzulo, zaradi česar ni kršen člen 101(1) PDEU. V tem primeru gre za „teorijo pomožnih omejitev“.
- 95 Vendar se ta teorija ne bi smela uporabljati brez omejitev, saj bi v primeru gospodarskih dejavnosti to pomenilo, da se člen 101 PDEU ne uporablja za sporazume, ki omejujejo konkurenco ter ki dejansko niso nujni in sorazmerni za doseganje negospodarskih ciljev. Predložitveno sodišče meni, da ta posledica ni sprejemljiva.
- 96 Kar zadeva gospodarski vidik, katerega strožjo obravnavo blažijo športni cilji, je treba poudariti, da je bil sporazum del izjemne sezone. Tako je v smislu gospodarskega vpliva prišlo do nenadnega in takojšnjega upada prihodkov klubov, kar je povzročilo resne likvidnostne težave. Družbe na področju športa so izgubile svoje glavne prihodke, zato so morale zmanjšati odhodke, pri čemer so bile plače igralcev ena od postavk odhodkov z največjim vplivom na proračune družb na področju športa.
- 97 FIFA je opozorila na možnost, da bi družbe na področju športa postale insolventne, in kot razlog za zaskrbljenost opredelila možnost, da te družbe ne bi mogle zagotoviti izplačila plač igralcem in trenerjem, kar bi lahko povzročilo morebitne spore, preprečilo pogodbeno stabilnost in povzročilo morebitne primere plačilne nesposobnosti.
- 98 Vendar je bilo na nacionalni ravni soglasje doseženo le glede športnih vprašanj, ne pa tudi glede finančnih vprašanj, zlasti v zvezi s spremembo plačnih pogojev igralcev.
- 99 V teh okoliščinah bi morale družbe na področju športa bodisi skleniti sporazume o zmanjšanju ali odložitvi izplačila plač bodisi uporabiti zakonsko dovoljene mehanizme, kot je čakanje na delo, v skrajnem primeru pa bi lahko prišlo do položaja insolventnosti in bi se število klubov zmanjšalo.
- 100 Če bi družbe na področju športa množično uporabljale poenostavljeni mehanizem čakanja na delo, bi bilo lahko ogroženo nadaljevanje tekmovanj, saj ta mehanizem v bistvu pomeni začasno prekinitvev pogodb o zaposlitvi.
- 101 Tudi če ta okoliščina ne bi ogrozila nadaljevanja, bi povzročila znižanje plač igralcev, ki bi bile omejene na 1905 EUR brez možnosti povračila razlike v prihodnosti.

- 102 Poleg tega bi uporaba čakanja na delo načeloma preprečila odhod igralcev iz klubov in ne bi pomenila upravičenega razloga za odpoved. V takem primeru bi morali igralci prav tako ostati v klubih, na katere so bili vezani, zagotovo pa bi bili nemotivirani, kar bi škodovalo kakovosti tekmovanj.
- 103 Na koncu se je izkazalo, da sporazum ni bistveno vplival na „svobodo dela“ igralcev, saj se v primeru uporabe mehanizma čakanja na delo poleg tega, da bi se plačila enostransko znižala, čakanje na delo ne bi štelo za upravičen razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi poklicnega športnika.
- 104 Vendar predložitveno sodišče navaja, da so ukrepi, ki izhajajo iz poenostavljenega čakanja na delo, trajali en mesec in so se lahko izjemoma mesečno podaljševali do največ treh mesecev. Predložitveno sodišče navaja, da je zadevni sporazum sicer veljal le od 7. aprila 2020 do 2. junija 2020, torej 56 dni, kar je manj od najdaljšega trimesečnega trajanja poenostavljenih ukrepov čakanja na delo.
- 105 Poleg tega se je izkazalo, da bi uporaba čakanja na delo ogrozila kakovost tekmovanja zaradi upada motivacije igralcev ob uvedbi enostranskih ukrepov in da se je le malo klubov zateklo k temu mehanizmu, ne da bi s svojimi igralci predhodno sklenili dogovore o plačah.
- 106 Ugotovljeno je bilo tudi, da so se od datuma sklenitve sporazuma začeli ali okrepi neposredni stiki med družbami na področju športa in igralci z namenom reševanja finančnih vprašanj. Po tem datumu je bilo sklenjenih več sporazumov o znižanju plač z [določbo o] povračilu ustreznega zneska znižanja, do česar ne bi prišlo, če bi se uporabil mehanizem čakanja na delo.
- 107 Igralci bi se lahko odločili, da ne sprejmejo nobenega dogovora o svojih plačah in počakajo, da zaradi poslabšanja finančnega položaja kluba ta ne bi mogel izpolniti svoje obveznosti izplačila plač. Če bi šli do skrajnosti, bi lahko neizplačevanje plač povzročilo tudi plačilno nesposobnost klubov, kar bi vplivalo na število klubov, ki bi sodelovali v prihodnjih tekmovanjih, ter na kakovost teh tekmovanj tedaj in v prihodnosti.
- 108 Čeprav je res, da je bilo s spornim sporazumom uvedeno pravilo, ki omejuje konkurenco na trgu dela, je bil namen tega pravila omogočiti ohranitev ekip in tako preprečiti neetično izkoriščanje s strani družb na področju športa, ki razpolagajo s stalnimi finančnimi sredstvi in ki bi lahko igralce pridobile od drugih družb na področju športa, ki imajo manj sredstev, kar bi lahko ogrozilo načelo solidarnosti.
- 109 Ohranjeno je bilo tudi načelo enakih možnosti, ki je sestavni del pravičnosti tekmovanj. Obstajajo namreč ekonomsko močnejši klubi, ki tekmujejo s klubi, ki ne morejo ustvariti primerljivih prihodkov. V razmerah, ki jih je povzročila pandemija, bi se te razlike bistveno povečale. Prvi bi lahko podpisali pogodbe z igralci drugih, ki bi ostali brez svojih glavnih sredstev, kar bi povzročilo izrazito neenakost v tekmovanju, ki bi ogrozila celovitost tekmovanja.

- 110 Vendar predložitveno sodišče dvomi, da je ureditev, ki izhaja iz sporazuma, sorazmerna.
- 111 Prav tako ni mogoče prezreti dejstva, da igralcem niso prisluhnili, zaradi česar postopka ni mogoče označiti za preglednega in poštenega. Dejansko je šlo za poskus zaščite športnih vrednot, pri katerem so se morali žrtvovati igralci. Vendar predložitveno sodišče navaja, da bi bila v primeru čakanja na delo ta žrtev lahko večja.
- 112 Igralci, ki ne bi želeli skleniti sporazumov o znižanju ali odložitvi plačila, ne bi storili kršitve. Če družbe na področju športa ne bi mogle izplačati njihovih plač, bi imeli igralci upravičen razlog za prekinitve pogodb.
- 113 Čeprav bi ta okoliščina lahko privedla do zaključka, da ukrep ni bil sorazmeren in da je treba v obravnavani zadevi uporabiti člen 101 PDEU, predložitveno sodišče v zvezi s tem dvomi.
- 114 V tem smislu opozarja, da: (i) je bil sporazum v veljavi izjemno kratek čas – samo 56 dni; (ii) je povpraševanje v bistvu zastalo; (iii) so sporazum podpisali samo domači klubi, medtem ko je trg zaposlovanja igralcev izrazito mednaroden (na svetu je 2671 nogometnih klubov, od tega samo 36 portugalskih, zato je možnost vplivanja na konkurenco močno zmanjšana); (iv) so bila tekmovanja v času veljavnosti sporazuma prekinjena, kar je zmanjšalo morebitne učinke sporazuma na trgu nižje v verigi, ki ga je opredelil organ za varstvo konkurence; (v) so obdobja za registracijo igralcev potekla, zato tudi če bi bilo mogoče zaposlovati igralce, ni bilo očitno, da bo klub zaposlil igralca, ki zanj ne more igrati, ter (vi) se je sporazum uporabljal za izjemno majhno število igralcev, ker se je povpraševanje po igralcih zmanjšalo zaradi pandemije, pa tudi zaradi pravnih pogojev, ki so onemogočali registracijo in uporabo novih igralcev.
- 115 Poleg tega je bilo ugotovljeno, da igralci sporazuma niso dojemali kot dejavnika pritiska, naj sprejmejo neugodnejše pogoje nagrajevanja ali naj od pogodbe ne odstopijo enostransko, in da velika večina igralcev zaradi velikega pomena mednarodnega trga ni utrpela izgub.
- 116 Organ za varstvo konkurence je kljub temu menil, da gre za sporazum, ki omejuje konkurenco zaradi cilja, zato je presodil, da njegovih učinkov na delovanje trgov ni treba oceniti.
- 117 Vendar predložitveno sodišče dvomi, ali je ob upoštevanju zelo izjemnih okoliščin, ki jih je opisalo, sporazum dovolj škodljiv za konkurenco ali pa je treba preučiti njegove učinke, da bi se ugotovilo, ali je bila konkurenca dejansko preprečena, omejena ali izkrivljena.
- 118 Poleg tega dvomi, da je mogoče šteti, da je bil sporazum že zaradi svoje narave škodljiv za dobro delovanje običajnega konkurenčnega trga. Kot priznava sam organ za varstvo konkurence, Sodišče ni izdalo nobene sodbe, ki bi obravnavala

enake primere, prav tako pa uporabe oziroma razlage predpisov, za katero se prosi v tej zadevi, ni mogoče šteti za jasno, nedvoumno in brez razumnih dvomov.

DELOVNI DOKUMENT